

Titulació	Tipus	Curs
Arqueologia	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Isaias Arrayas Morales

Correu electrònic: isaias.arrayas@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Qualsevol manual d'Història Antiga publicat en els darrers 10 anys pot ser un bon punt de recolzament inicial per a l'assignatura.

Objectius

Aquesta assignatura tractarà els principals processos polítics, socials i econòmics de les civilitzacions antigues. S'explicarà de quina manera es van generar i es van desenvolupar els principals models polítics i socials sorgits al llarg de l'Antiguitat. Per aconseguir el nostre objectiu estudiarem els models polítics, socials i econòmics propis dels móns pròxim-oriental i greco-romà.

Resultats d'aprenentatge

1. CM02 (Competència) Avaluar el potencial de determinades troballes per a preservar-les i adequar-les a un públic més ampli.
2. CM03 (Competència) Preservar els materials arqueològics històrics per a proporcionar una visió ètica i justa del passat de les societats.
3. KM05 (Coneixement) Identificar els materials amb el període corresponent per a reconèixer-ne la cronologia i la funció dins d'un context arqueològic.
4. SM04 (Habilitat) Aplicar els coneixements històrics per a explicar les restes arqueològiques d'un jaciment històric determinat.
5. SM05 (Habilitat) Analitzar els materials de períodes diferents per a associar-los a activitats concretes d'un moment històric.
6. SM06 (Habilitat) Descriure de forma escrita o oral el resultat de la interpretació de materials determinats en una estructura arqueològica concreta.

Continguts

- 1.- La Història Antiga. Naixement de la disciplina i límits cronològics.

- 2.- Els orígens dels Estats antics: Mesopotàmia i Egipte al III i II mil·lenni.
- 3.- Canvis geopolítics al Pròxim Orient Antic (POA) al I mil·lenni.
- 4.- La gènesi del món grec. La pólis: Esparta i Atenes.
- 5.- El segle V a.C. en el món grec. De les Guerres Mèdiques a les del Guerres del Peloponès.
- 6.- El segle IV a.C. i la monarquia hel·lenística. Alexandre Magne y los reinos helenísticos.
- 7.- Els orígens de Roma. La monarquia.
- 8.- La República i la conquesta de la Mediterrània.
- 9.- La crisi de la República. August i l'Imperi.
- 10.- L'Alt Imperi. Del Principat al Dominat.
- 11.- El Baix Imperi. Dioclecià i Constantí.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	41	1,64	
Tipus: Supervisades			
Pràctiques d'aula	13	0,52	
Tipus: Autònomes			
Estudi dels materials del curs i comentaris de textos i mapes	79	3,16	

- Assistència a classes teòriques dirigides pel professor/a.
- Assistència a sessions de pràctiques d'aula dirigides pel professor/a.
- Visites a museus/jaciments.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Estudi personal.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen parcial (Món clàssic).	35%	5	0,2	CM02, KM05, SM04, SM05, SM06
Exàmen parcial (POA).	35%	5	0,2	CM02, KM05, SM04, SM05, SM06
Pràctica d'Avaluació Continua.	30%	7	0,28	CM02, CM03, KM05, SM04, SM05, SM06

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a partir de les següents proves:

- Pràctica d'Avaluació Continua (AC) (30%): Es proposarà una activitat d'Avaluació Continua, a realitzar durant el curs, on els estudiants hauran d'estudiar algun aspecte específic del món antic.

- Exàmen Parcial 1 (Pròxim Orient Antic) (35%): Es realitzarà un examen parcial sobre la primera part de l'assignatura (relativa a les civilitzacions pròxim-orientals i l'Egipte faraònic), en horari de classe, que consistirà en desenvolupar dues preguntes-tema, a escollir entre quatre opcions. També podria constar d'un apartat de preguntes-test.

- Exàmen Parcial 2 (Món clàssic) (35%): Es farà un segon examen parcial a final de curs sobre la segona part de l'assignatura (dedicada a les civilitzacions grega i romana), en horari de classe, amb el mateix funcionament que el primer.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En el moment de realització de cada activitat d'avaluació, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Aquesta assignatura ofereix la possibilitat d'acollir-se a una "Avaluació Única". Aquesta opció suposa una única data d'avaluació, però no una única activitat d'avaluació. Per tant, l'Avaluació Única d'aquesta assignatura es realitzarà a partir de les mateixes activitats que l'Avaluació Continua:

- Treball final (30%): Es proposarà una activitat pràctica equivalent a la contemplada a l'Avaluació Continua (AC), a lliurar a la data d'avaluació establerta.

- Exàmen Pròxim Orient Antic (35%): Es proposarà a la data d'avaluació establerta, una prova de dues preguntes-tema a desenvolupar, a escollir entre quatre, sobre Pròxim Orient Antic, que podria constar d'un apartat de preguntes-test.

- Exàmen Món clàssic (35%): Es proposarà a la data d'avaluació establerta, una segona prova escrita de dues preguntes-tema a desenvolupar, a escollir entre quatre, sobre les civilitzacions grega i romana, que també podria constar d'un apartat de preguntes-test.

Els exercicis d'Avaluació Única poden coincidir amb dates reservades per a l'Avaluació Continua. S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'Avaluació Continua.

En el moment de realització de cada activitat d'avaluació, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

ALVAR, J. et alii (1994), Manual de Història Universal. 2 Història Antigua, Historia 16. Madrid.

BRADLEY, K. (1998), Esclavitud y sociedad en Roma, Península, Barcelona.

BRAVO, G. (1994), Història del mundo antiguo. Una introducción crítica, Alianza Editorial, Madrid.

BRODRICK, M., MORTON, A.A. (2001), Diccionario básico de la Arqueología Egipcia, Ediciones Obelisco, Barcelona.

CHRISTOL, M., NONY, D. (1992), De los orígenes de Roma a las invasiones bárbaras, Akal, Madrid.

CORNELL, T.J. (1999), Los orígenes de Roma. C, 1000-264 a.C., Crítica, Barcelona.

CRAWFORD, M. (1981), La República romana, Taurus, Madrid.

DE LA VILLA, J. (ed.) (2004), Mujeres de la Antigüedad, Alianza, Madrid.

DOMINGUEZ MONEDERO, A. et alii (1999), Historia del mundo clásico a través de sus textos. 1- Grecia, Alianza Editorial, Madrid.

FORNIS, C. (2016), Esparta. La historia, el cosmos y la leyenda de los antiguos espartanos, Editorial Universidad de Sevilla, Sevilla.

GARCIA MORENO, L. et alii (1999), Historia del mundo clásico a través de sus textos. 2- Roma, Alianza Editorial, Madrid.

GARNSEY, P., SALLER, R. (1991), El Imperio romano. Economía, sociedad y cultura, Crítica, Barcelona.

GIARDINA, A. (ed.) (1991), El hombre romano, Alianza Editorial, Madrid.

KINDER, H.; HILGEMANN, W. (2007), Atlas Histórico Mundial: de los orígenes hasta nuestros días, Akal, Madrid.

LIVERANI, Mario, (1995), El Antiguo Oriente: historia, sociedad y economía, Crítica, Barcelona.

LÓPEZ BARJA, P., F.J. LOMAS, (2004), Historia de Roma, Akal, Madrid.

MOSSÉ, C.(1987), Historia de una democracia: Atenas, Akal, Madrid.

PÉREZ LARGACHA, A. (2006), Historia antigua de Egipto y del Próximo Oriente, Akal, Madrid.

PINA POLO, F. (1999), La crisis de la República (133-44 aC), Síntesis, Madrid.

PLÁCIDO, D. (1997), La sociedad ateniense. La evolución social en Atenas durante la guerra del Peloponeso, Crítica, Barcelona.

ROUZÉ, F., AMOURETTI, M.C. (1987), El mundo griego antiguo, Akal, Madrid.

SANMARTÍN, J., SERRANO, J.M. (1998), Historia antigua del Próximo Oriente: Mesopotamia y Egipto, Akal, Madrid.

SHIPLEY, G. (2001), El Mundo griego después de Alejandro : 323-30 a.C., Crítica, Barcelona.

VEYNE, P. (2009), El imperio grecorromano, Akal, Madrid.

(*) Per citar bibliografia, recomanable consultar: "Com citar i elaborar la bibliografia:
<https://www.uab.cat/web/estudia-i-investiga/com-citar-i-elaborar-la-bibliografia-1345708785665.html>".

Programari

Campus Virtual (Moodle).

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt